
Zlatá cesta

Zlatá cesta otevřeného přístupu je cestou publikování v otevřených recenzovaných časopisech. Přístup k plným textům nezajišťuje sám autor, ale vydavatel.

Pro publikování zlatou cestou je potřeba projít následujícími kroky.

1. krok: Najděte si vhodný otevřený časopis k publikování

V současnosti se nabízí tisíce otevřených časopisů z různých oborů a oblastí. Vedle oborového zaměření se ale od sebe tyto časopisy liší také zvoleným business modelem. Rozlišujeme **tři základní modely otevřených časopisů**:

- **Čisté otevřené časopisy** = kompletní obsah časopisu je otevřeně dostupný, náklady spojené s vydáváním nese vydavatel (např. univerzitní vydavatelství, vědecká komunita).
Příklad: [Envigogika](#), [Global Health Research and Policy](#) nebo publikační platforma EK [Open Research Europe](#)
- **Placené otevřené časopisy** = kompletní obsah časopisu je otevřeně dostupný, náklady spojené s vydáním článku nese autor – platí [publikační poplatek](#); často je tento typ časopisů zaměřován za celou zlatou cestu.
Příklad: [PLoS ONE](#) nebo [Occupational Therapy International](#)
- **Hybridní časopisy** = časopis je standardně dostupný předplatitelům, pouze vybrané články, kde si autor zaplatí [publikační poplatek](#), jsou dostupné otevřeně
Příklad: [Studies in History and Philosophy of Science Part A](#)

Časopisy, jejichž obsah je dostupný zdarma až po uplynutí embarga (časové prodlevy), nejsou považovány za otevřené (open access) – nesplňují podmínku okamžitého přístupu.

Pro nalezení **vhodného otevřeného časopisu ke zveřejnění svého článku** nebo k vyhledání oborové literatury můžete využít databázi otevřených časopisů [DOAJ](#) (**Directory of Open Access Journals**).

U nových/neznámých titulů důrazně **doporučujeme prověřit, zda se nejedná o [predátorský časopis](#)**.

2. krok: Ověřte si, zda máte možnost získat finance na publikační poplatek

S placeným modelem otevřeného časopisu a s hybridními časopisy jsou spojeny **publikační poplatky** (publishing fees/article processing charges, APCs). Výše poplatků se liší titul od titulu, významné jsou také oborové rozdíly.

APCs je **možné pokrýt z rozpočtu grantu nebo výzkumného projektu** (náklady na otevřené publikování po dobu trvání grantu jsou uznatelné např. v projektech H2020, ERC, MŠMT apod.), případně z prostředků pracoviště (jsou-li na tyto poplatky vyčleněny finance).

Slevy pro autory z UK

[AAAS - Science](#) | [ACS](#) | [IEEE](#) | [Karger](#) | [LWW](#) | [MDPI](#) | [RSC](#) | [SCOAP3](#) | [Taylor&Francis](#)

AAAS - Science

- **Korespondenční (či platíci) autoři Univerzity Karlovy** mají možnost využít slevu 15 % z ceny publikačního poplatku APC v časopisu [Science Advances](#) (ISSN 2375-2548). Sleva je platná pro všechny typy článků s licencí CC-BY nebo CC-BY-NC.

American Chemical Society

- Díky předplatnému kolekce [ACS Publications](#) mají **všichni korespondenční autoři z Univerzity Karlovy nárok na slevu 250 USD ze základní ceny APC**. Další slevu mohou získat ti autoři, kteří jsou zároveň členy [ACS Membership](#) programu.
- Více informací o slevách na publikační poplatky naleznete na stránkách [ACS Open Access](#) (sekce „Member discounts“) a v [oficiálním ceníku](#).

Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE)

- Díky předplatnému zdroje [IEEE/IET Electronic Library \(IEL\)](#) skrze Národní centrum pro elektronické informační zdroje (CzechELib) mohou **autoři UK čerpat vouchery na publikační poplatky** u tohoto vydavatele. Národní konsorcium má k dispozici 5 voucherů na rok, přičemž přerozdělení těchto slevových tokenů funguje na principu „first come, first served“.
- Pro využití voucheru je třeba, aby se autor registroval k [RightsLink Author](#) (k dispozici je [manuál pro autory](#)) a byl správně přiřazen k instituci 37740: Univerzita Karlova (UK). Ze strany CzechELibu následně dojde k oslovení

kontaktní osoby Univerzity Karlovy a potvrzení si právoplatnosti uplatnění tokenu. Poté dojde ke schválení žádosti o financování APC z dostupných tokenů (do jejich vyčerpání).

Karger Publishers

- Součástí předplatného zdroje [Karger Journals](#) v rámci národního konsorcia koordinovaného projektem CzechELib na roky 2020-22 je **nárok korespondenčních autorů z Univerzity Karlovy na plně prominutí open access publikačních poplatků** (APC a Authors Choice) při publikování v [plně otevřených](#) (Full Open Access) i [hybridních časopisech](#) (tituly s „Author’s Choice™“ službou) vydavatelství Karger Publishers.
- Pro získání bezplatného nároku na OA publikování je potřeba v procesu odevzdávání článku v redakčním systému vydavatele v sekci **Open Access Agreements > Eligibility Declaration** vybrat možnost „Eligible“ a uvést název instituce **Univerzita Karlova (Charles University)**.
- Dále je potřeba prokázat příslušnost korespondenčního autora k UK jednou ze 3 možností:
 - Uvedením e-mailu korespondenčního autora z domény cuni.cz (tzn. pracovní e-mail)
 - Uvedením persistentního identifikátoru (např. ORCID), kde má autor v profilu nastavenou afiliaci k Univerzitě Karlově, v metadatech článku
 - Uvedením afiliace k Univerzitě Karlově v metadatech článku
- Návod k procesu podání článku naleznete v [přiložené prezentaci](#) (část k open access viz slide 9-10).
- Detailní popis podmínek pro prominutí platby při publikování v open access režimu u vydavatelství Karger Publishers pro Univerzitu Karlovu naleznete v [licenční smlouvě](#) (str. 34 – Appendix E: Workflow for Open Access Publishing) a další informace také na stránce [Funding and Institutional Open Access Agreements](#) .
- V případě, že jste jakožto korespondenční autor/ka open access článku přijatého k publikování po 8. lednu 2020 v některém z plně otevřených či hybridních časopisů vydavatelství Karger Publishers platil/a publikační poplatek, má Univerzita Karlova nárok na vrácení uhrazené platby. Pro asistenci s žádostí o zpětnou refundaci se prosím obraťte na [Centrum pro podporu open science](#) .

Lippincott Williams & Wilkins

- Součástí předplatného zdroje [Lippincott Williams & Wilkins High Impact Collection](#) v rámci projektu CzechELib na rok 2020-22 je právo na **odpuštění celkem 5 (pěti) open access publikačních poplatků (APCs) k publikování článků korespondenčních autorů z lékařských fakult Univerzity Karlovy** (1. LF, 2. LF, 3. LF, LFHK, LFP) v [plně otevřených](#) i [hybridních časopisech](#) Lippincott Williams & Wilkins/Wolters Kluwer Health. Přerozdělení těchto slevových tokenů mezi autory z oprávněných fakult funguje na principu “first come, first served” (do jejich vyčerpání).
- Máte-li přijatý článek k publikování v některém z LWW časopisů a chcete-li využít voucher na pokrytí nákladů spojených s open access poplatkem, obraťte se na [Centrum pro open science](#) .

MDPI

- Univerzita Karlova je členem programu Institutional Open Access Program (IOAP), **všichni korespondenční autoři z UK proto mají nárok na 10% slevu z APC ve všech časopisech MDPI** .
- Při vkládání/odevzdávání rukopisu do časopisu má autor v posledním kroku možnost zkontrolovat, zda má nárok na slevu v rámci IOAP. Program je předem vybrán, pokud autor používá institucionální e-mailovou adresu (z domény cuni.cz).

Royal Society of Chemistry (RSC)

- **Korespondenční autoři Univerzity Karlovy** mají možnost využít slevu 15 % z ceny publikačního poplatku APC v [hybridních časopisech](#) vydavatelství Royal Society of Chemistry (všechny RSC tituly kromě Chemistry Education Research and Practice (CERP) a [gold open access journals](#)).
- Sleva bude automaticky započítána po rozeznání UK afiliace autora dle institucionální e-mailové domény uvedené při odevzdávání článku vydavateli.

SCOAP3

- SCOAP³ (Sponsoring Consortium for Open Access Publishing in Particle Physics) je mezinárodním konsorciem knihoven a výzkumných center z oboru částicové fyziky fungující pod záštitou Evropské organizace pro jaderný výzkum (CERN). I díky zapojení Univerzity Karlovy do tohoto konsorcia mohou její **autoři bezplatně publikovat články z oboru částicové fyziky ve vybraných vědeckých recenzovaných časopisech** .
- Všechny články financované programem SCOAP³ jsou po zveřejnění zpřístupněny na platformách daných vydavatelů a ve SCOAP³ [repozitáři](#) .

Taylor and Francis

- **Korespondenční autoři Univerzity Karlovy mohou využít úplného odpuštění publikačního poplatku open access** (article processing charge, APC) u vybraných hybridních časopisů Open Select Journals (**časopis musí být zahrnut na seznamu z přílohy G licenční smlouvy**) vydavatelství Taylor & Francis.
- V roce **2022** může Univerzita Karlova uplatnit celkem **60 voucherů** na prominutí platby za publikační poplatek.
- **DŮLEŽITÉ:** Po vyčerpání institucionálních voucherů v daném roce nelze další náklady pokrýt centrálně, při volbě open access možnosti v Open Select Journals bude autorovi standardně vystavena vydavatelem faktura. O vyčerpání voucherů budeme informovat zde na stránce ke slevám.
- **Postup pro využití voucheru na odpuštění OA poplatku:**

- Oprávněnost korespondenčního autora k využití vouchery na pokrytí open access publikačního poplatku je rozpoznána na základě **afiliace k instituci**, **e-mailu z domény cuni.cz** nebo **identifikátoru ORCID**.
- Poté, co článek projde recenzním řízením a je přijat k publikování ve vybraném časopise, obdrží autor e-mail informující ho o možnosti publikování článku v režimu open access a zažádání o využití vouchery na pokrytí APC poplatku skrze funkci Quotation service.
- Následně autor obdrží druhý e-mail vyzývající k podpisu smlouvy (Author Publishing Agreement). Zde má autor možnost vybrat, že si přeje článek zpřístupnit v režimu open access (“**Do you want to make your article open access for anyone to read online? - Yes**”).

Please answer the questions below.

Additional help information is available by clicking on the help icon. To hide the help, click the close button or anywhere outside the popup.

Have you considered open access?

Open access offers greater accessibility, visibility and impact for your research. Article published open access with Taylor & Francis typically receive 25% more citations* and more e-prints are downloaded** compared to those not published open access.

Your funder or institution may recommend, or mandate publishing open access and provide funding to cover the Article Publishing Charge (APC).

We have open access agreements with consortia and institutions globally. Please click here to see if your institution has an open access agreement with Taylor & Francis.

To make your article open access you will need to:

- Tick a square for the article publishing charge and inform us who will pay
- Choose a Creative Commons licence

We will do everything else necessary to make your article open access.

If you choose not to make your article open access, it will be available to readers who have subscribed to the journal. There will be no article publishing charge and you will need to sign an appropriate author publishing licence.

*Citations received in 2011-2013 of articles published in hybrid journals in 2010-2015.

**Citations received in 2011-2013 of articles published in hybrid journals in 2010-2015.

Do you want to make your article open access for anyone to read online?

Yes

No

Go back again

Next >

- Po zvolení OA varianty je autor vyzván k vyplnění základních informací o korespondenčním autorovi. **POZOR:** Zde je nezbytné zvolit správnou instituci, ke které má autor afilaci (Charles University).
- Podpořené články budou zveřejněny pod licencí Creative Commons. Autor se může rozhodnout mezi licencemi CC BY, CC BY-NC nebo CC BY-NC-ND. Centrum důrazně **doporučuje volit licenci CC BY**, která v nejširším smyslu podporuje principy open access.
- Informace o českém konsorciu jsou k dispozici na stránkách CzechELib
- **Změny / upozornění:**
 - Titul *Tang Studies* (ISSN 1759-7633) přešel od 2021 pod jiného vydavatele a není možné na publikování v něm čerpat TaF vouchery. (2021-05-19)

3. krok: Publikujte článek u vybraného vydavatele

Pokud jste si vybrali vhodný otevřený časopis (prověřili jste si jeho kvalitu) a v případě placeného modelu máte prostředky na pokrytí publikačních poplatků), odešlete preprint svého článku redakci.

Jakmile článek projde recenzním řízením a je publikován, autor se dál nemusí starat o zajištění otevřeného přístupu. Ten v případě zlaté cesty zajišťuje přímo vydavatel na svých stránkách.

Abyste zajistili úplné otevření svého článku, doporučujeme článek publikovat pod některou z veřejných licencí. Nejběžnějšími veřejnými licencemi využívanými nejen u vědeckých článků, jsou mezinárodně známé licence Creative Commons (CC). Pomocí některé z nabízených 6 variant licencí CC můžete sdílet, jak má být nakládáno s publikovaným dílem a umožnit tak komukoliv užít dílo v rámci jasně stanovených podmínek.

Nevíte-li, jakou licenci zvolit pro svou publikaci, využijte jednoduchou aplikaci pro výběr vhodné licence.